

Vào phủ chúa Trịnh

I. TÌM HIỂU CHUNG

1. Tác giả: Lê Hữu Trác

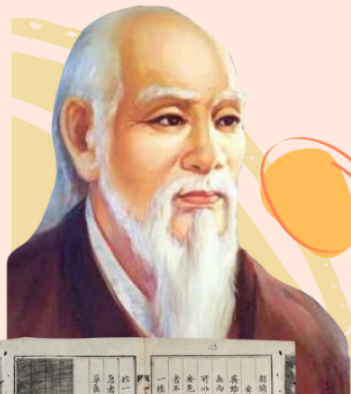
- Ông sinh năm 1724 và mất năm 1791, hiệu Hải Thượng Lãn Ông, là một danh y, nhà văn, nhà thơ lớn nửa cuối thế kỉ XVIII.

- Ông là tác giả của bộ sách y học nổi tiếng "Hải Thượng y tông tâm lĩnh".

2. Tác phẩm:

- "Thượng kinh ký sự" là tập kí sự bằng chữ Hán, được in ở cuối bộ "Hải Thượng y tông tâm lĩnh". Tác phẩm tả quang cảnh ở kinh đô, cuộc sống xa hoa và quyền uy thế lực của nhà chúa. Qua đó, người đọc thấy được thái độ coi thường danh lợi của tác giả.

- Đoạn trích "Vào phủ chúa Trịnh": nói về việc Lê Hữu Trác lên tới kinh đô, được dẫn vào phủ chúa để bắt mạch, kê đơn cho Trịnh Cán.

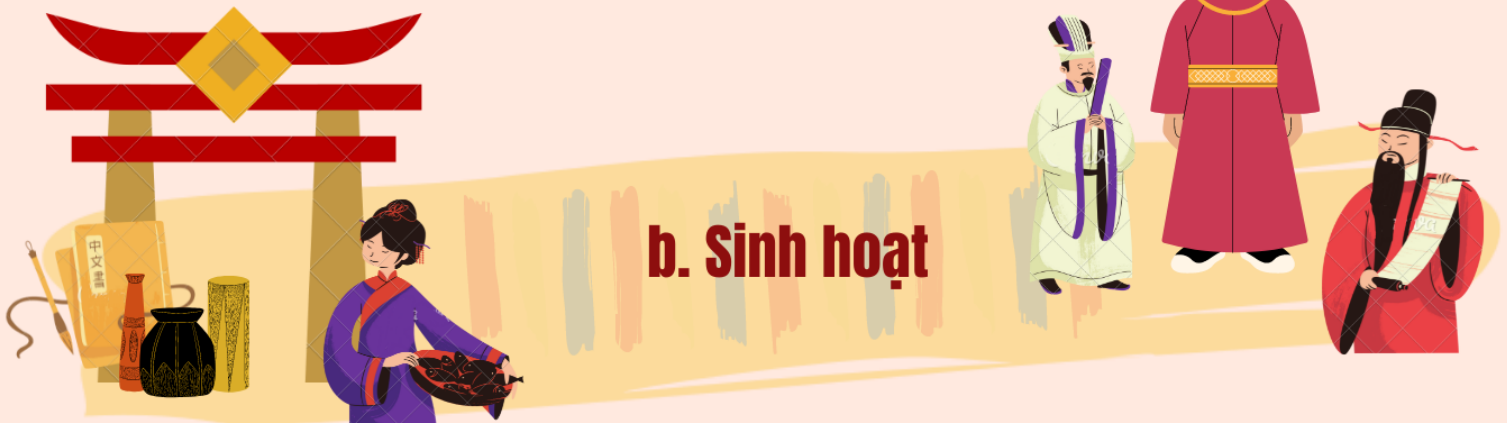
II. ĐỌC HIỂU VĂN BẢN

1. Phủ chúa Trịnh

a. Quang cảnh

- Ngoài phủ: nhiều lần cửa, vệ sĩ canh gác, danh hoa đua thắm...
  - Trong phủ: nhà Đại đường, Quyển bông, kiệu son, đồ nghi trượng sơn son thếp vàng
  - Cung thể tử: phải qua năm, sáu lần trướng gấm; ghế rồng; nệm gấm...
- TRÁNG LỆ, LỘNG LẦY

b. Sinh hoạt

- Thái độ của mọi người: mỗi người một việc, hết lòng phục dịch, cung kính
  - Lời lẽ, cách xưng hô: phải cẩn trọng, lễ độ
  - Sinh hoạt của chúa: phi tần châu chực, nội cung trang nghiêm
  - Sinh hoạt của Thế tử: có 7,8 thầy thuốc phục dịch và người hầu xung quanh
- UY QUYỀN, LỘNG QUYỀN

2. Hình ảnh Lê Hữu Trác

a. Suy nghĩ, thái độ đối với cuộc sống trong phủ chúa:

- Khi bước vào phủ chúa: vịnh một bài thơ tả cảnh sang trọng vương giả phủ chúa
  - Khi được mời cơm: bấy giờ mới biết cái phong vị nhà đại gia
  - Khi vào cung Thế tử: choáng ngợp trước sự xa hoa, lộng lẫy
  - Khi xem bệnh cho Thế tử: chỉ ra do sống trong màn che trướng phủ, ăn quá no, mặc quá ấm
- DỪNG DỪNG trước những thứ xa hoa, KHÔNG ĐỒNG TÌNH với cuộc sống quá vương giả mà ngọt ngào.

b. Diễn biến tâm trạng khi xem bệnh cho Thế tử:

- Nghĩ đến phương thuốc hòa hoãn vì không muốn bị danh lợi ràng buộc
- Tận tình kê đơn, hướng dẫn

III. TỔNG KẾT

1. Nội dung:

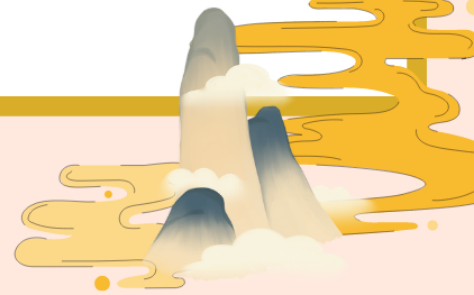
-Đoạn trích là bức tranh sinh động về cuộc sống xa hoa, quyền quý của chúa Trịnh

-Bộc lộ thái độ coi thường danh lợi của tác giả

2. Nghệ thuật:

-Khả năng quan sát tỉ mỉ, ghi chép trung thực, tả cảnh sinh động

-Lối kể khéo léo, lời cuốn bằng những sự việc chi tiết đặc sắc, đan xen với tác phẩm thi ca...

IV. LUYỆN TẬP

1/ TRÒ CHƠI Ô CHỮ

Câu 1: Thượng kinh kí sự được viết bằng chữ gì?

Câu 2: Tìm từ chỉ về một người thầy thuốc giỏi nổi tiếng.

Câu 3: Cho biết tên thể loại văn học nhằm ghi chép sự việc, câu chuyện có thật và tương đối hoàn chỉnh.

Câu 4: Tên một trạm nghỉ chân được nhắc đến trong văn bản?

Câu 5: Tác giả Lê Hữu Trác vào kinh để chữa bệnh cho ai?

Câu 6: Công trình nghiên cứu y học gồm 66 quyển được viết bằng chữ Hán của Lê Hữu Trác là tác phẩm nào?

Câu 7: Cho biết chức quan trông coi tất cả công việc ở phủ Chúa.

Câu 8: Lệnh của vua chúa ban ra gọi một cách tôn kính là gì?

Câu 9: Danh y Lê Hữu Trác đã chỉ ra không gian sống như thế nào đã làm cho thế tử ốm yếu, gầy gò?

Câu 10: Trước và sau khi bắt mạch cho thế tử Trịnh Cán, Lê Hữu Trác phải thực hiện nghi thức gì?

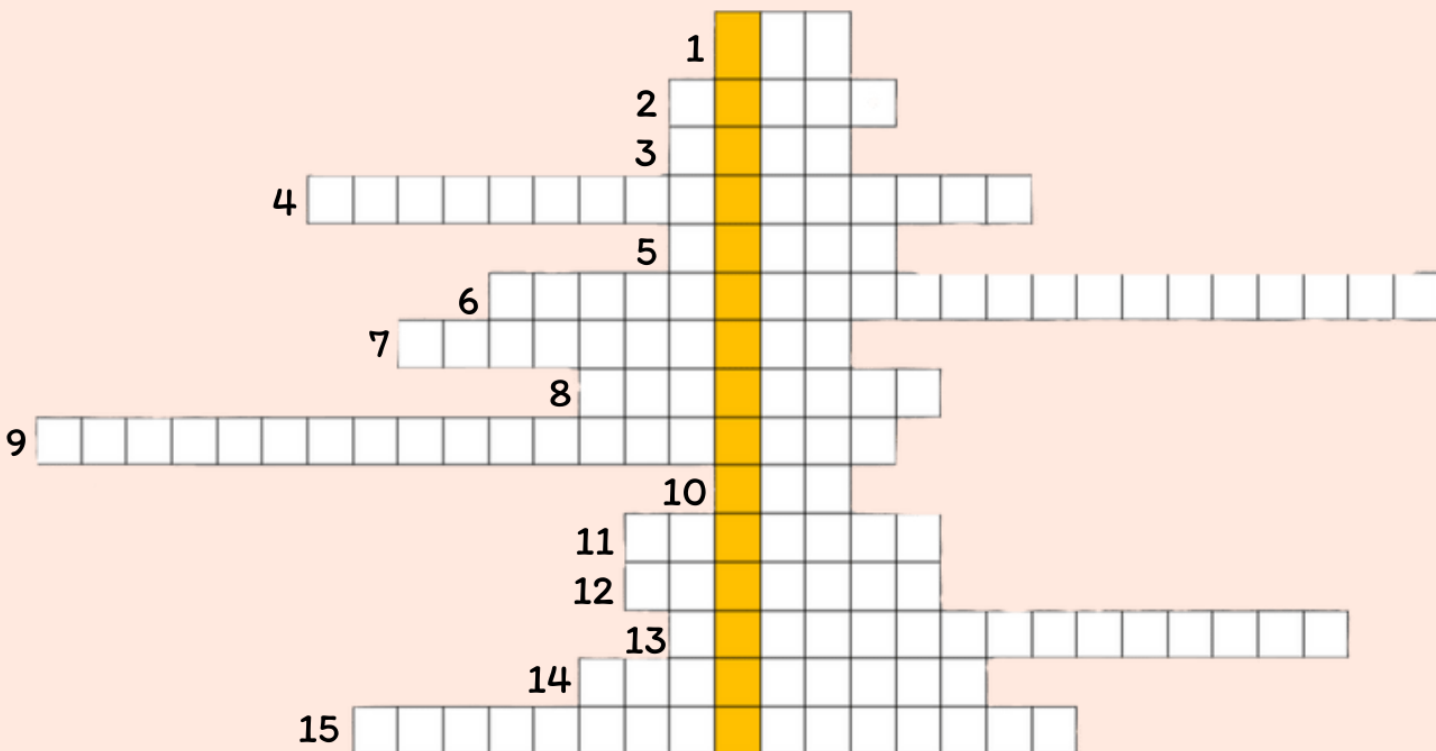
Câu 11: Tác giả nghĩ tới phương thuốc nào nhưng lại không chọn khi chữa bệnh cho thế tử?

Câu 12: Tác giả lo lắng điều gì ràng buộc nếu chữa bệnh cho thế tử có kết quả ngay?

Câu 13: Cách chữa trị nào làm hao mòn nguyên khí, tổn thương cơ thể?

Câu 14: Tác giả phải dùng thuốc bổ để chữa bệnh cho thế tử nhằm giữ lại điều gì?

Câu 15: Người đọc cảm nhận được thái độ gì của Lê Hữu Trác khi ông kê toa chữa bệnh cho thế tử xong thì từ già, lên cáng về dinh Trung Kiên?

2/ Tìm hiểu quang cảnh và cung cách sinh hoạt nơi phủ Chúa. Qua đó cho biết cảm nhận của em về cuộc sống nơi đây.

1. Quang cảnh bên ngoài phủ Chúa:

.....
.....
.....

2. Quang cảnh bên trong phủ Chúa:

.....
.....
.....

Cảm nhận: .....

.....
.....
.....
.....

3. Lời lẽ, cách xưng hô:.....

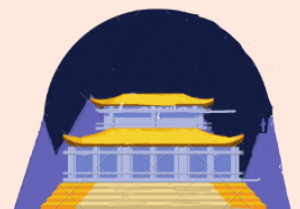
.....
.....
.....

4. Sinh hoạt, lễ nghi:.....

.....
.....
.....

• Những quan sát, ghi nhận nói lên cách nhìn, thái độ gì của Lê Hữu Trác đối với cuộc sống nơi phủ Chúa?

.....
.....
.....
.....

3/ Tìm hiểu phẩm chất của danh y Lê Hữu Trác.

Cách chẩn đoán và chữa bệnh của Lê Hữu Trác khác gì so với các thầy thuốc nơi phủ Chúa?

.....
.....
.....
.....
.....

Diễn biến tâm trạng của Lê Hữu Trác khi chữa bệnh cho thế tử.

.....
.....
.....
.....
.....

Nêu nhận xét về các phẩm chất tốt đẹp của danh y Lê Hữu Trác:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

